

Урок №8

Тема: Ліцензії на програмне забезпечення, їх типи. Авторське право.

→ На цьому уроці ти дізнаєшся про правову основу використання програмного забезпечення.

! Під час роботи за комп'ютером дотримуйся вимог безпеки життєдіяльності та санітарно-гігієнічних норм.

Докладніше про тему...

На жаль, велика кількість людей не переносить дотримання правовим нормам у реальному житті на подібні дії у віртуальному світі. Це, в першу чергу, відноситься до норм дотримання авторського права.

→ **Авторське право** - це право автора наукових, літературних чи мистецьких творів отримувати блага від результатів своєї інтелектуальної та творчої діяльності.

Тексти, малюнки, розрахунки, програми, які людина створює і розташовує в інтернеті, може мати лише дві характеристики: це власна творчість або ні. В першому випадку людина вимагає шанування її наробок, в другому має сама дотримуватися такої ж процедури відносно результатів діяльності інших людей.

Історична довідка:

- 2300 років тому в Афіській республіці існували право на захист цілісності твору і заборона вносити до нього зміни;
- у 1710 році в Англії з'явився Статут королеви Анни, нині визнаний першим офіційним положенням про авторське право;
- 23 грудня 1993 р. прийнято Закон України «Про авторське право і суміжні права».

- це **знак копірайту** (*copyright*) який особа, що має авторське право, використовує для сповіщення про свої права.

Останнім часом існують 3 реальні і дієві способи захисту програмного продукту (комп'ютерної програми, сайту, бази даних тощо) від неправомірного використання. Це охорона:

- вихідного коду програми;
- алгоритмів, які використовуються в програмах, як способів вирішення конкретних завдань;
- назви програми.

→ Існує таке поняття, як **патент**. Це документ, що засвідчує авторство на винахід та виключне право на використання його протягом певного строку.

→ Зверни увагу!

Авторське право

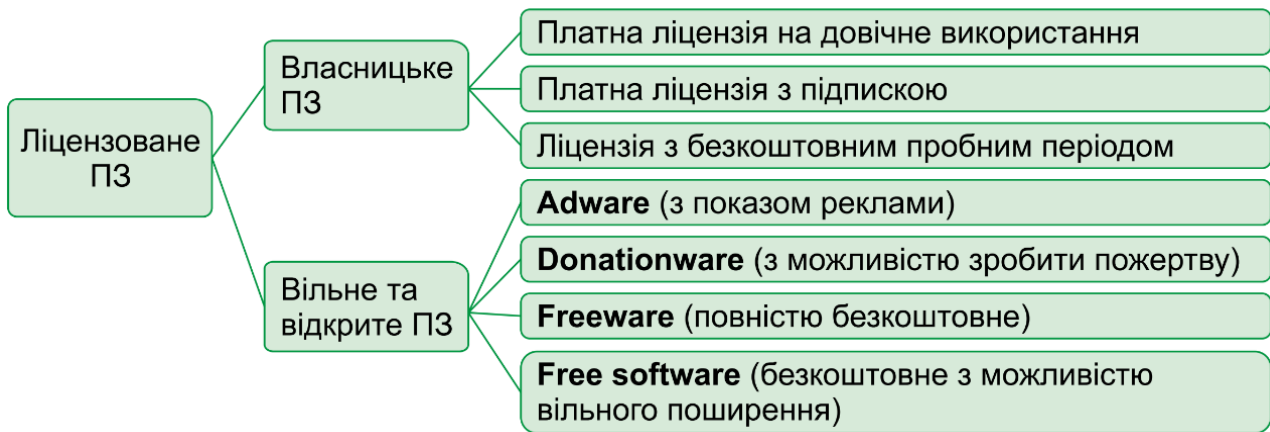
• захищає конкретне втілення певної ідеї (алгоритм, записаний у вигляді коду), але не поширюється далі — на конкретне технічне рішення, що лежить в основі програмного забезпечення

Патент

• заводить іншим використовувати аналогічний метод роботи, що містить комп'ютерну програму

→ Відповідно до законодавства про авторське право, все розроблене програмне забезпечення є захищеним авторським правом, стосовно як вихідного коду, так і об'єктного коду.

→ **Ліцензія на програмне забезпечення** — угода, яка надає право використовувати програмне забезпечення. Загалом усе ліцензоване програмне забезпечення можна розділити на дві великі групи:

Під час встановлення будь-якої програми, тобі надається для ознайомлення текст ліцензійної угоди, в якій перераховуються зобов'язання, які ти береш на себе під час користування цим програмним продуктом. Тобто, не існує неліцензованого програмного забезпечення, все програмне забезпечення має свій вид ліцензії.

➔ Докладніше про авторське право і види ліцензій на програмне забезпечення ти дізнаєшся:

- підручник с. 18-22
- або подивившись відео: <https://youtu.be/GTIsBvN5MVU>.